

רמת הבחינה : גמר
מועד הבחינה : חורף תש"ף, 2020
היקף הבחינה : 2 יח"ל
מספר השאלון : 990312

תיכונית
ככה עולים כיתה בחיים

מדעי ההתנהגות - 2 יח' הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים:

פרק ראשון:	(10X4) 40 נקודות	- יש לענות בגוף השאלון.
פרק שני:	(7X2) 14 נקודות	- יש לענות בגוף השאלון.
פרק שלישי:	(1X30) 30 נקודות	- יש לענות בגוף השאלון.
פרק רביעי:	(4X4) 16 נקודות	- יש לענות בגוף השאלון.
סה"כ: = 100 נקודות		

ג. הוראות מיוחדות:

- קראו את ההנחיות בקפדנות לפני שתגשו לפתרון הבחינה.
- כתבו בכתב ברור.
- ציינו בתחילת כל נושא/אירוע/ מושג את מספרו.
- אין לענות על יותר נושאים/אירועים/מושגים מהמצוין בהנחיות.

ד. מלאו את הפרטים הבאים:

פרטי הנבחן:	פרטי מרכז ההשכלה:
מספר הנבחן ברשימה: _____	שם המוסד: _____
שם משפחה + פרטי: _____	שם היישוב: _____
	שם מרכז הבחינה: _____
ת.ז. <input type="text"/>	

שם המעריך: _____
ציון הבחינה: _____

בהצלחה!

פרק ראשון (40 נקודות)

לפניכם 12 שאלות. עליכם לענות על עשר שאלות בלבד.
הקיפו בעיגול את התשובה המתאימה ביותר (לכל שאלה 4 נקודות).

1. הדור הדואג הן לילדיו והן להוריו נקרא:

- א. דור העתיד
- ב. דור העבר
- ג. דור הסנדוויץ'
- ד. דור הילדים הבכורים

2. מניע חיצוני הוא:

- א. רצון לביצוע התלוי בתגמול מגורם חיצוני לאדם
- ב. הרגשת גאווה לאחר שמיעת עידוד
- ג. צורך פנימי לביצוע שאינו תלוי בגורם מהחוץ
- ד. תגמול רגשי עבור עשייה

3. נורמה בלתי פורמלית היא:

- א. כלל התנהגות הכתוב בתקנון הקבוצה
- ב. כלל התנהגות המדריך את הפרט כדי להתקבל רשמית לקבוצה
- ג. חוק הנחקק בפרלמנט
- ד. כלל התנהגות מקובל בחברה שאינו כתוב במסמך רשמי

4. פסיכיאטר מטפל ב:

- א. בעיות מוטוריות
- ב. בעיות נפשיות
- ג. בעיות רפואיות בלב
- ד. בעיות בחינוך ילדים

5. הפסיכולוגיה שייכת לתחום:
- א. הנפשי, הרגשי והמחשבתי של האדם
  - ב. הסוציולוגיה של האוכלוסייה
  - ג. התיאולוגיה
  - ד. הביולוגיה הרפואית

6. דימוי אישי הוא:
- א. האופן שבו הפרט נתפס על ידי משפחתו
  - ב. האופן שבו האדם תופס את עצמו
  - ג. מה שהאדם שמע על העולם בילדותו
  - ד. האופן שבו בן זוגו של האדם רואה אותו

7. במדעי ההתנהגות המונח "סביבה" מתייחס:
- א. לגנטיקה שאיתה נולדים
  - ב. למבנה גופם של הורי הילד
  - ג. לכל גורם חיצוני לאדם המשפיע על התפתחותו
  - ד. לתכונותיו המולדות של האדם

8. הסוציולוגיה היא תחום החוקר את:
- א. תחום התרבות
  - ב. המחלות הנפשיות
  - ג. האדם בהקשר החברתי
  - ד. ההיסטוריה של הרעיונות

9. ניתן לזהות דפוס התנהגות כי הוא:
- א. מכונה להדפסת חומרי לימוד
  - ב. התנהגות החוזרת על עצמה
  - ג. התנהגות בלתי הולמת
  - ד. תוקפנות נדירה אצל ילדים

10. מנהיג לא פורמלי הוא:

- א. מנהיג שנבחר באופן לא רשמי על ידי השטח, ושואב את סמכותו "מלמטה"
- ב. מי שנבחר כמינוי או בבחירות
- ג. מנהיג שעבר מבחני אינטליגנציה
- ד. מנהיג בעל ניסיון בשלושה ארגונים

11. על פי התיאוריה הפסיכואנליטית של פרויד:

- א. חוויה קשה מתחילת החיים זכורה בתודעה לכל החיים
- ב. חוויה קשה מתחילת החיים נשכחת ולא משפיעה על האישיות
- ג. חוויה קשה מתחילת החיים נשאר בלא מודע ולא משפיעה עלינו
- ד. חווה קשה מתחילת החיים נשמרת בלא מודע, וממשיכה להשפיע עלינו

12. קונפליקט מעיד על:

- א. יחסים טובים ומעמיקים בין שני אנשים
- ב. מאבק, סכסוך וניגוד עניינים בין אנשים וקבוצות
- ג. תהליך הידברות בין שני גופים
- ד. ניתוק במערכת היחסים

פרק שני – היגדים (14 נקודות)

בפרק זה תשעה היגדים. ענו על שבעה מתוכם – הקיפו בעיגול "נכון" או "לא נכון".
(לכל תשובה נכונה 2 נקודות).

1. אנתרופולוגיה היא חקר האדם בסביבתו החברתית. נכון / לא נכון
2. למידה מתבצעת על ידי חיקוי, ניסוי וטעייה. נכון / לא נכון
3. הגנים הם חומרים בגוף המושפעים מהסביבה. נכון / לא נכון
4. אחסון הוא פעולת שמירת המידע בזיכרון. נכון / לא נכון
5. הנעה היא רצון וסיבה לבצע פעולה כלשהי. נכון / לא נכון
6. השכלה היא ידע שהאדם רוכש בחייו. נכון / לא נכון
7. משפחה היא הקבוצה החברתית הכי בסיסית. נכון / לא נכון
8. מניע פנימי אינו מושפע מהסביבה. נכון / לא נכון
9. אינטליגנציה רגשית מעידה על חוסן רגשי. נכון / לא נכון

פרק שלישי – אירוע (30 נקודות)

לפניכם שני אירועים, בחרו אחד מתוכם. נא הקפידו לענות על השאלות הכלולות באירוע (לכל תשובה 10 נקודות).

אירוע א'

רון ותמר הם זוג צעיר והורים לארבעה ילדים בני 3-10. הם קנו דירה בפריפריה כדי להימנע ממגורים בשכירות באזור המרכז. שניהם עובדים במשרה מלאה ובמרחק מהוריהם, הסבים והסבתות של ילדיהם. הם במרדף מתמיד אחר זמן ואנרגיה החסרים להם, ומצבם הכלכלי לא פשוט. כל ילדיהם מבליים זמן ניכר מול מסך הטלוויזיה והמחשב אפילו בזמן הארוחות. תמר מטיחה לא פעם בילדים אמירות כמו: "אין לי כוח אליכם", "נמאסתם עליי", "למה אתם כל כך טיפשים", ועוד. לבת הגדולה יעל, שסיימה כיתה ד', נרשמה הערה בתעודה: "את נבונה ומוכשרת. נא הקשיבי לחבריך במקום לצעוק".

1. מהו סוג התקשורת בין ההורים לילדים במשפחה זו?

---

2. האם המשפחה מתנהלת בדפוס מסורתי או מודרני? הסבירו.

---

3. על מה מעידה ההערה שיעל קיבלה בתעודה?

אירוע ב'

טל היא אישה כבת ארבעים, נשואה, ואם לבן ובת. היא ומשפחתה גרים בבית פרטי בפרבר יוקרתי בגוש דן. היא אוהבת את ביתה שאותו עיצבה בעצמה. ילדיה תלמידים טובים ובבית שוררים יחסי אהבה ורוגע. מצבם הכלכלי טוב מאוד.

בצעירותה למדה תואר ראשון באוניברסיטה, אך מאז שנישאה לא עבדה. בחודשים האחרונים היא מרגישה חסומה וחנוקה. היא נוטה לעצבנות, מצוקה ועצב, ויודעת שלמעשה עדיין לא הגיעה לאן שהייתה רוצה בחייה ושעליה לעשות שינוי. בעלה וילדיה (שהם כבר בגיל תיכון) מעודדים אותה לכך.

1. מדוע טל מרגישה במצוקה דווקא בשלב זה בחייה?

---

2. בנה את סולם הצרכים על פי מאסלו והסבר כל שלב בו.

---

3. מה הייתם ממליצים לטל לעשות בעתיד הקרוב?

חלק רביעי – היגדים (16 נקודות)

לפניכם שישה היגדים בחרו ארבעה מתוכם. הסבירו את הטענה המוצגת במשפט (לכל היגד 4 נקודות).

1. מדינת ישראל היא מדינה רב תרבותית.

---

2. המידע בזיכרון לטווח קצר לא תמיד נשמר בגיל השלישי.

---

3. נורמה חברתית היא עניין דינאמי.

---

4. מנהיג כריזמטי סוחף אחריו אנשים.

---

5. ווינקוט טוען כי אימא "טובה דיה" עונה על צרכי הילד.

---

6. תקשורת מקדמת היא תקשורת יעילה.

בהצלחה!